

MEI '25

LOV/k

Langs zij

Laden
en
lossen

Ligplaatsscholen

Dordrecht

Het Zwanejong

Geldelozepad 46-48
3311 WE Dordrecht
Tel. +31 (0)6 10 99 02 24

Krimpen aan den IJssel

Het Zwanenmeer

(gevestigd in internaat De Driemaster)
Boezemdreef 2
2922 BA Krimpen a/d IJssel
Tel. +31 (0)6 34 07 35 25 (ma)
Tel. +31 (0)6 30 23 04 37 (vr)

Werkendam

't Zwaantje

(gevestigd in internaat De Merwede)
Havenstraat 52
4251 BD Werkendam
Tel. +31 (0)6 34 07 35 25 (vr)

Secretariaat

Landelijk Bureau LOVK

Papeterspad 5
3311 WT Dordrecht
Nederland
Tel. +31 (0)6 10 99 02 27
Tel. +31 (0)6 18 27 11 80
E-mail: landelijk.bureau@lovk.nl

Colofon

Uitgave 32 Jaargang 23, mei 2025
Redactie: LOVK
Vormgeving: Loods 19, Budel
Druk: Quadraat Printmedia, Oud-Beijerland

Langsij is een periodieke uitgave van de Stichting LOVK. De redactie houdt zich het recht voor ingezonden stukken al dan niet te plaatsen en/of ingekort weer te geven. Niets in deze uitgave mag worden overgenomen zonder voorafgaande schriftelijke goedkeuring van de uitgever.

Stichting LOVK

De stichting LOVK heeft als doel het geven van onderwijs aan varende kinderen op bijzonder-neutrale, protestants-christelijke en rooms-katholieke grondslag.

Missie

Het LOVK wil voor varende kinderen van 3 tot 7 jaar het recht op onderwijs dat zij hebben zo goed mogelijk invullen. Dat houdt in: rekening houden met de specifieke situatie van varende kinderen en hun ouders en zorgen voor een probleemloze doorstroming naar het regulier basisonderwijs.

Visie

De visie op goed onderwijs is samen te vatten in de kernwoorden relatie, competentie en zelfstandigheid. Omdat de kern van het onderwijs door de ouders thuis wordt gerealiseerd, legt het LOVK een unieke relatie tussen thuissituatie en lessituatie. Anders gezegd, tussen opvoeding en onderwijs.

Op basis van de missie en visie heeft het LOVK haar strategisch beleid voor de langere termijn vastgesteld en dit vertaald in strategische doelen.

LOVK

Bezoek ook onze website
www.lovk.nl

Wat een prachtig thema heeft deze Langsij. Als er iets is dat past bij onze varende doelgroep is het wel 'laden en lossen'. Er zit volop symboliek in dit thema, dat is wel te zien aan artikelen als: Laden en lossen in de kring en hoe-ken, laden en lossen in de pilot voor groep 3, (op)laden in het ouderschap, laad- en los-buddies, laden en lossen op de BSOS-scholen, laden en lossen in het nieuwe VoortVarend, laden en lossen vanuit schippersperspectief, laden en lossen in de logistiek en (op)laden van de schoolbus.

En verder zijn er nog prachtige artikelen te lezen over de nieuwe instructie-filmpjes, de speltheek en bibliotheek, over ouderschap, opvoeden en grenzen stellen, over wiebelen en friemelen en natuurlijk geven we u zoals altijd tips voor leuke prentenboeken.

Last but not least geven we u een update over de LOVK-koers, het schoolplein en Instagram het_lovk en zijn er diverse afscheid- en voorstelstukjes te lezen.

Al met al weer een prachtig magazine vol informatie en inspiratie. Ik hoop dat u net zoveel geniet van het lezen van de Langsij als wij hebben genoten van het maken.

Een warme groet, mede namens het LOVK-team,

Lienke van Dijk, directeur-bestuurder LOVK

Laat de buddy lossen en laad op!

Rieke Voorstad, mentor en specialist ouderbetrokkenheid

We begrijpen dat het starten op een nieuwe school en het internaat zowel spannend als uitdagend kan zijn, en daarom hebben we iets speciaals voor ouders die met het eerste kind gaan starten op een walschool en het internaat namelijk het 'Buddy project'.

In dit programma koppelen we nieuwe ouders aan ervaren buddy-ouders. Deze buddy-ouders zijn al langer betrokken bij de school en het internaat en kennen de ins en outs. Ze staan klaar om jullie te ondersteunen en vragen te beantwoorden.

Laat de buddy zijn ervaringen en kennis 'lossen' en vul jouw 'laadbak' ermee. Het idee is simpel: samen sta je sterker. Door de ervaring en kennis van een buddy-ouder te benutten, kunnen nieuwe ouders zich sneller thuis voelen en gemakkelijker hun weg vinden. Of het nu gaat om praktische zaken zoals schooltijden en activiteiten, of om de gang van zaken op het internaat, de buddy-ouder is er om te helpen.

We moedigen jullie aan om actief deel te nemen aan dit programma en de voordelen ervan te ervaren. Samen zorgen we ervoor dat de overgang naar de nieuwe school en het internaat soepel en plezierig verloopt. Heb je interesse in een buddy, of wil je zelf een buddy voor een nieuwe ouder zijn geef dat dan door aan je mentor.

*Buddyproject
LOVK,
zij aan zij
optrekken*

Opladen in het ouderschap

Annemieke Kik, coördinator leerlingzorg en mentoraat

Ouderschap is een van de mooiste, maar ook een van de meest intensieve taken in het leven. Regelmatig spreek ik ouders die zich mentaal en fysiek uitgeput voelen. Terwijl je liefde en energie investeert in het opvoeden van je kinderen, kan het gemakkelijk zijn om jezelf voorbij te lopen. In de hectiek van het dagelijks leven, met de constante zorg voor je kinderen, werk en andere verplichtingen, is het belangrijk om te zorgen dat je ook voor jezelf blijft zorgen. Hier zijn enkele praktische tips om jouw energie in balans te houden en weer op te laden.

Zorg voor jezelf: zelfzorg is geen luxe, maar een noodzaak

Als ouder is het gemakkelijk om je eigen behoeften op de laatste plaats te zetten. Je kinderen hebben altijd iets nodig en het kan voelen alsof je voortdurend aan hun verwachtingen moet voldoen. Toch is het belangrijk om regelmatig tijd voor jezelf te nemen. Dit kan variëren: een rustig bad, een korte wandeling of het lezen van een boek. Door jezelf deze momenten van rust te geven, laad je je batterij weer op en kun je met meer geduld en energie voor je kinderen zorgen.

Plan momenten van ontspanning in

Het kan verleidelijk zijn om momenten van ontspanning uit te stellen totdat alles 'klaar' is, maar de werkelijkheid is dat er altijd wel iets te doen zal zijn. Daarom is het belangrijk om momenten van ontspanning te plannen, net zoals je andere

MAM

ENERGY LEVEL LOW

Beweeg regelmatig

Lichaamsbeweging is een bewezen manier om zowel je fysieke als mentale energie te verhogen. Het hoeft niet altijd intensief te zijn; een eenvoudige wandeling kan al wonderen doen voor je energieniveau. Beweging helpt niet alleen om je lichaam fitter te maken, maar het vermindert ook stress en zorgt voor een betere nachtrust.

Maak tijd voor je relatie

Het opvoeden van kinderen kan soms de aandacht voor je partner verleggen, maar het is belangrijk om ook tijd te investeren in je relatie. Het hebben van een sterke band met je partner kan je helpen om samen de uitdagingen van het ouderschap aan te pakken. Plan regelmatig momenten in om samen iets leuks te doen, zonder de kinderen. Dit versterkt niet alleen de relatie, maar het geeft je ook de emotionele steun die je nodig hebt.

Vergeet de kleine vreugdes niet

Ouderschap draait niet alleen om de grote verantwoordelijkheden, maar ook om de kleine, dagelijkse blijemomenten. Of het nu gaat om een glimlach van je kind, een knuffel of een moment van verbinding, deze kleine geluismomenten kunnen je enorm opladen. Probeer elke dag bewust een paar van deze vreugdes te ervaren en waardeer ze. Dit kan je energie geven en het dagelijkse leven lichter maken.

Wees geduldig met jezelf

Tot slot is het belangrijk om geduldig en vriendelijk voor jezelf te zijn. Ouderschap is een constant leerproces en het is normaal om het af en toe even niet meer allemaal te zien zitten. Wees niet te streng voor jezelf als je een keer niet alles kunt doen of als je je uitgeput voelt. Geef jezelf de ruimte om fouten te maken, je emoties te voelen en tijd voor herstel te nemen.

Het vinden van een balans tussen de zorg voor je kinderen en het zorgen voor jezelf is essentieel voor duurzaam ouderschap. Door tijd te nemen voor zelfzorg, grenzen te stellen, regelmatig te ontspannen en steun te zoeken, kun je je energie op peil houden. Onthoud dat je een leukere ouder zult zijn wanneer je goed voor jezelf zorgt. Het is geen egoïsme, maar juist een investering in het welzijn van je gezin.

In de haven,
in de haven,
daar ligt een
heel groot schip

TOET – TOET

In de haven, in de haven
Daar ligt een heel groot schip
En op dat schip zijn zakken
En tonnetjes en pakken
En voor wie zal dat wel wezen
En voor wie zal dat wel zijn?
Voor de bakker, voor de bakker,
voor de bakker zal dat zijn!
TOET – TOET – TOET – TOET

Laden die hoek! En lossen maar..

Ineke van Buuren, leerkracht

Leuk, die huishoek en bouwhoek in de klas, maar zo spelen de kinderen toch steeds hetzelfde? Dat zou je kunnen denken, maar als je goed kijkt, zie je dat in dezelfde hoek, verschillende kinderen ander spel laten zien.

Het ene kind laat het zand steeds lekker door zijn handen glijden, het andere kind maakt een kasteel van het zand en weer een ander zoekt naar letters die in het zand verstopt zijn om er woorden van te maken.

Hoeken in de klas spelen een belangrijke rol in de ontwikkeling van kinderen. Het is wel belangrijk dat de leerkracht de hoeken goed 'laadt', zodat er voor elk spelniveau iets te spelen is en het aanbod past bij de doelen waar aan gewerkt wordt.

Het 'laden' doet de leerkracht, door naar het BMI van een hoek te kijken.

De B is van Basisinrichting; een rijke leeromgeving waarbij we aansluiten bij de beleavingswereld van het kind. We zoeken samen met de kinderen ma-

terialen bij het thema waar we over werken, passend bij de ontwikkelingsdoelen van de kinderen.

Elke dag observeert de leerkracht als een havenmeester het spel en ziet zo welke 'lading' de kinderen nodig hebben en in welke hoek of met welk materiaal deze lading 'gelost' wordt door de kinderen. Daar komen we meteen bij de M van Meerwaarde creëren: wat voegen we toe om het spel te verdiepen. We maken spelafspraken, we geven extra materialen.

Soms heeft een hoek nog meer nodig: de I van extra Impuls geven. Passend bij de kinderen die in de hoek spelen, heeft de leerkracht iets achter de hand om nog toe te voegen of juist weg te halen. Zo komen de kinderen steeds een stapje verder in hun ontwikkeling.

De klas is dan een bruisende haven waar naar hartenlust geladen en gelost wordt en ieder kind een eigen leerreis maakt.

De kracht van Instagram

Marjan Ottevanger, beleidsmedewerker

Het LOVK is de enige organisatie in Nederland die onderwijs verzorgt aan jonge, varende kinderen. Het is daarom niet vreemd dat veel mensen niet weten wat het LOVK is en hoe het onderwijs aan jonge schipperskinderen wordt vormgegeven.

Onze onderwijsvorm is anders dan die op de reguliere basisscholen. Wij werken nauw samen met de ouders. De kinderen krijgen les aan boord. Daarnaast

kunnen de kinderen op verschillende locaties naar de ligplaatsschool. Dat maakt ons onderwijs uniek.

We maken gebruik van social media om te laten zien wie wij zijn en hoe wij werken. Vooral Instagram wordt hier veel voor gebruikt. Een paar keer per week posten we foto's en filmpjes van allerlei leuke dingen die bij ons gebeuren. We merken dat dit gewaardeerd wordt. Het aantal volgers stijgt nog steeds. En

er kunnen er nog meer bij! Volg jij ons al? Via de QR-code kom je bij onze Instagrampagina.

Help je mee om onze naamsbekendheid te vergroten door onze content te delen? Zo zorgen we er met elkaar voor dat het LOVK meer zichtbaar wordt en nieuwe binnenvaartschippers ons kunnen vinden.

Wat stop je er in en wat komt er uit?

Margreet van der Zwan, mentor en leerkracht groep 3

Als mentor/juf ben je natuurlijk de hele dag aan het laden, maar het resultaat zien we niet altijd...

Ik besloot het eens uit te proberen bij mijn leerling Freddy Smitsman (groep 3) en vroeg aan hem: Kun jij voor mij een tekening maken waarop het volgende te zien is:

Een binnenvaartschip, een krat met Knuffie die aan boord geladen wordt met de autokraan. Kinderen die iets doen wat ze op school geleerd hebben.

Geweldig wat er toen uit kwam! Geniet je mee?

Een vliegende start in groep 3 bij het LOVK

Ilonka Toers Bijns, mentor en leerkracht groep 3

Een schip dat stil ligt, verdient geen geld. En een kind dat stilstaat in zijn ontwikkeling mist kostbare kansen. Dit schooljaar zijn we bij het LOVK gestart met een pilot voor groep 3, waarbij kinderen zowel fysiek als online les kunnen volgen. Zo kunnen schipperskinderen, waar ze ook zijn, gewoon doorgaan met leren.

In het groep 3-klasje combineren we fysieke en online lessen, zodat kinderen soepel kunnen schakelen tussen thuis, internaat en klas. In de ochtenden laden we hun hoofd vol met kennis: lezen, rekenen en spelling staan dan op het programma. 's Middags lossen we weer: even ontspannen en meedoen met groep 1 en 2 op de ligplaatsschool 't Zwanejong in Dordrecht. Zo blijven de leerprestaties in balans met spel en sociale interactie.

Ondanks de afstand voelen de kinderen zich echt een klas. Ze zien elkaar online, delen verhalen en leren samen. Zelfs als ze wekenlang niet fysiek op school zijn, blijven ze betrokken. De lessen zijn niet alleen leerzaam, maar ook speels. We starten vaak met een bewegingsspel, wat niet alleen helpt bij het leren, maar ook zorgt voor plezier en verbinding.

Deze pilot laat zien dat onderwijs voor schipperskinderen flexibel en toch verbonden kan zijn. Kinderen krijgen de kans om op hun eigen tempo te wennen aan het internaat en tegelijk bij te blijven met de lesstof. Voor nu is het vooral mooi om te zien hoe goed het werkt: een groep 3-klasje dat echt samen leert, speelt en groeit, ongeacht waar de kinderen zich bevinden.

Boeken voor ouders

Annemieke Kik, coördinator leerlingzorg en mentoraat

Horizontaal ouderschap

Auteur: Michelle Woo (vertaald door Nicolette Hoekmeijer)

Kinderen zijn ontzettend leuk – maar laten we eerlijk wezen – óók doodvermoeiend. Soms heb je als ouder even tien minuutjes nodig om weer op te kunnen laden. Gelukkig is er een oplossing: horizontaal ouderschap. Hiermee kun jij je kinderen creatief bezig houden terwijl je zelf rust. Klinkt geweldig? Het enige wat je nodig hebt, is een comfortabele ondergrond, een paar huishoudelijke artikelen en de verbeelding van je kind. Op die manier kan ook jij de kunst van horizontaal ouderschap onder de knie krijgen. Horizontaal ouderschap is de supereenvoudige opvoedingshack voor iedereen die even 'een break' nodig heeft. Met vijftig hilarische spelletjes kun je je kinderen vanaf de bank vermaken terwijl je jezelf een beetje rust gunt.

How to talk to kids, effectief communiceren met kinderen

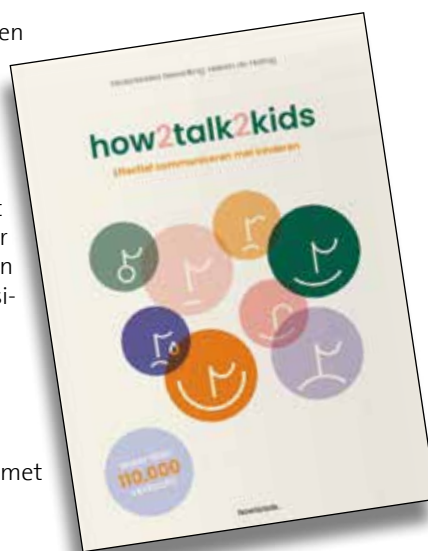
Auteur: Adele Faber Elaine Mazlish (vertaald door Heleen de Hertog)

De Nederlandse editie van de bestseller 'How to Talk So Kids Will Listen & Listen So Kids Will Talk'. Een boek boordevol bruikbare communicatievaardigheden, praktijkvoorbeelden en strips. "Ik ga niet naar mijn kamer. Je bent niet de baas over mij." "Je doet gewoon wat ik zeg en daarmee uit."

Na dit bekende tafereel voelen zowel kind als ouder zich boos. Gelukkig kan het ook anders. How2talk2kids – Effectief communiceren met kinderen is geschikt voor alle ouders met kinderen tussen 2 en 20 jaar en biedt communicatievaardigheden die zorgen voor een betere sfeer in huis. En, minstens zo belangrijk: voor meer zelfvertrouwen en een positiever zelfbeeld bij kinderen.

Je leert:

- beter omgaan met heftige gevoelens van je kind.
- uitnodigen tot meewerkend gedrag.
- grenzen stellen terwijl de relatie met je kind zich verdiept.
- hoe je je kind verantwoordelijkheid laat nemen voor zijn gedrag en met oplossingen laat komen.
- autonomie aan te moedigen.
- je kind effectief te prijzen en te bevrijden van rollen.

Heleen de Hertog bewerkte de van oorsprong Amerikaanse bestseller van Adele Faber en Elaine Mazlish voor de Nederlandse markt. Met haar bedrijf Howtotalk ontwikkelde ze de Howtotalk-training. Ook ontwikkelde ze de Howtotalk-app, waarin de complete training op interactieve wijze wordt aangeboden – inclusief praktijkvoorbeelden, behulpzame reacties, podcasts en video's. Alles met hetzelfde doel: ouders helpen op een respectvolle manier met hun kinderen te communiceren. Want daar voelen alle partijen zich beter bij. Heleen de Hertog, zelf moeder van vier kinderen: "Ik ben echt gepassioneerd door deze methode. Het is simpel, praktisch en direct toepasbaar. Ik merkte zelf een groot verschil in het contact met mijn kinderen – alleen maar door anders te reageren."

Jagen, verzamelen, opvoeden

Auteur: Michaeleen Doucleff

Leer van inheemse culturen hoe je blij, gezonde en behulpzame kinderen kunt opvoeden zonder alle westerse valkuilen. Blij en gezonde kinderen dankzij de lessen van oude culturen. Michaeleen Doucleff kon in huidige opvoedboeken geen antwoorden vinden op haar opvoedvragen en vroeg zich af of ze die wel kon vinden bij de kennis en ervaring van oude culturen. Met haar dochtertje reisde ze naar drie van de oudste gemeenschappen ter wereld: de Maya, de Inuit en de Hadza. Doucleff leerde al snel dat deze ouders niet dezelfde problemen met hun kinderen hebben als wij. Opvallend was hoe verschillend de band is tussen ouders en kind: gebaseerd op samenwerking in plaats van controle en op vertrouwen in plaats van angst. In Jagen, verzamelen, opvoeden deelt Doucleff haar bevindingen en laat ze andere wetenschappers aan het woord.

Wat je erin stopt, komt eruit!

Mary Bakels, mentor

Stel je voor dat je een schip aan het laden bent met zorgvuldig geselecteerde goederen. Elk item dat je erin stopt, draagt bij aan de waardevolle lading die je uiteindelijk zult lossen. Als mentoren werken wij samen met de ouders om het kind te 'laden' met kennis en vaardigheden. Wat je erin stopt, komt eruit!

De ouders geven onderwijs aan boord met het lespakket van het LOVK en wij zijn er om hen te ondersteunen waar dat nodig is. Onze taak is om de ontwikkeling van het kind nauwgezet te volgen en hen te begeleiden in dit proces.

We beginnen met het opbouwen van een vertrouwensband. Dit is belangrijk, want zonder vertrouwen is er geen basis om op verder te bouwen. Wij luisteren naar hun zorgen, geven advies en bieden een luisterend oor. Samen werken we aan het begrijpen van de signalen van het kind en hoe hierop in te spelen.

De ontwikkeling van het kind volgen wij op verschillende manieren. De ouders vullen vragenlijsten in, sturen filmpjes en foto's op die wij kunnen observeren en verwerken, en we hebben regelmatig gesprekken. Wij observeren en spelen met het kind aan boord of in de klas. Deze observaties, gesprekken, filmpjes en foto's helpen ons en de ouders om een duidelijk beeld te krijgen van de voortgang van het kind. Ook de leerkracht levert informatie aan over de ontwikkeling van het kind.

Dit proces van laden en lossen is een continue cyclus van input en output. Elke stap vooruit is een gezamenlijke overwinning. Als mentoren zijn wij gidsen, steunpilaren en bronnen van kennis. Wat je erin stopt, komt eruit. En dat maakt onze rol zo waardevol en fijn.

Marjan Ottevanger,
beleidsmedewerker

COLUMN

Ik ga op reis en ik neem mee...

Het is alweer mei! Het wordt weer warmer, de zon schijnt wat vaker, de meivakantie zit er net op en we gaan richting de zomervakantie. Heerlijk!

Mijn gedachten gaan spontaan terug naar de vakanties zoals we die vroeger vierden, toen onze vier kinderen nog thuis woonden. Met familieleden en soms ook nog vrienden, die allemaal ook kinderen hadden, gingen we op vakantie naar meer of minder verre oorden. Drie of vier auto's vol jonge en volwassen mensen. Een dakkoffer voor alle spullen en soms zelfs een kar om alles mee te kunnen nemen wat we nodig hadden (of dachten nodig te hebben). Toen de kinderen groter werden gingen er ook nog vrienden van hen mee.

Wat een feest!

En wat een bagage...

Ik hield rekening met warm weer, maar ook met regenachtige dagen. Er gingen korte broeken mee, maar ook truien. Voor de oudere kinderen nam ik spelletjes mee, voor de jongere kinderen hun speelgoed. Zelfs poppen en een poppenwagentje konden in de vakantie niet gemist worden. Zelf pakte ik een hele stapel boeken in, die ik natuurlijk nooit allemaal kon lezen. De auto's waren afgeladen vol met van alles en nog wat, de dakkoffers puilden uit en daar gingen we...

Natuurlijk bleek uiteindelijk dat niet alles nodig was wat we meegenomen hadden.

En we hadden dingen thuis gelaten die juist wel handig waren geweest.

Maar het belangrijkste waren de mooie momenten samen en de tijd en de aandacht voor elkaar. Die herinnering blijft!

Ik denk aan de opvoeding van onze kinderen...

We wilden hen graag alles meegeven wat ze nodig zouden hebben.

Sommige dingen blijken -tot nu toe- niet nodig te zijn en er ontbreken ook dingen die wel goed geweest zouden zijn. Het is belangrijk om goed naar je kind te kijken en mee te geven wat je denkt dat je kind nodig heeft.

Maar het belangrijkste zijn de mooie momenten samen en de tijd en de aandacht voor elkaar. Die herinnering blijft!

Even voorstellen...

Leni Mudde, invalleerkracht

Voor de laatste keer laden, voor de laatste keer lossen. Foto's maken, herinneringen vastleggen voor later. Ja, zo gaat het als je aan het eind van je werkzame schippersleven komt. Daar zit je dan als schippersvrouw aan de wal. Wat nu? Goede tips komen voorbij, je zult je niet vervelen. Maar toch...

Ineens komt er dan een bericht via de vriendin van je dochter: zou je moeder in kunnen vallen bij het LOVK? Hoe bijzonder, na 40 jaar je onderwijsaktes weer uit de koffer. Heel mooi maar ook spannend.

Inmiddels mocht ik al heel wat keren invallen in Krimpen en Dordrecht en heb ik velen van jullie al ontmoet. Maar voor wie mij nog niet gezien heeft: mijn naam is Leni Mudde.

Jan en ik hebben tot juli 2024 gevaren op het motorschip Iris. We hebben 11 kinderen waarvan 5 aangetrouwd, en 13 kleinkinderen waar we erg dankbaar voor zijn. Onze kinderen hadden toen ze klein waren ook al de 'Kleuter aan boord' map.

Wat is er veel veranderd. Het LOVK is een professionele organisatie geworden, maar wat zeker zo belangrijk is: een prachtig team met lieve betrokken mensen die het beste voor de kinderen willen.

Ik ben dankbaar dat ik af en toe een klein steentje kan bijdragen.

Elsa Mik, invalleerkracht

Mijn naam is Elsa Mik en af en toe val ik met veel enthousiasme in op het Zwanejong.

Zelf heb ik als kind meegevaren in de weekenden en vakanties bij mijn vader aan boord. Het water en schepen hebben altijd een aantrekkingskracht op mij, vandaar dat ik het zo heerlijk vind om in de klas verhalen van de kinderen over hun leven op het water te horen. Het is allemaal net even anders dan een andere basisschool.

Na jaren in Dordrecht gewoond te hebben, woon ik nu in Breda. Daar val ik in op reguliere basisscholen, altijd in de groepen 1 / 2. Van origine ben ik kleuterjuf en dat blijft in mijn ogen een vak apart waar ik altijd veel plezier aan heb beleefd.

Verder geniet ik van onze kinderen en twee kleinkinderen die 5 en 6 jaar zijn. Ook leuk om hun beleavingswereld mee te maken maar dan weer op een andere manier dan als juf en moeder.

In mijn vrije tijd wandel ik graag met ons beageltje, hier en daar wat fitness, reizen, duiken, lezen van een goed boek en zo vliegen de dagen voorbij.

Tot ziens op het Zwanejong.

Laden en lossen in de klas en aan boord

Willeke van Dijke, mentor en Francina Vel Tromp, leerkracht

Kleuters spelen toch alleen maar? Misschien heb je die uitspraak ook weleens gehoord. Het is een beetje kort door de bocht, maar er zit wel een kern van waarheid in. Jonge kinderen ontwikkelen zich door spel. In hun spel ontwikkelen ze zich op allerlei gebieden. Ze ontwikkelen in hun spel bijvoorbeeld hun woordenschat en ze leren problemen oplossen. Denk aan: we willen allebei met de kassa spelen en dat gaat niet tegelijkertijd. Hoe lossen we dat op?

Toch leren jonge kinderen niet alleen door spel. Ze leren ook door dingen die ze meemaken en dingen die ze aangeboden krijgen. Ze leren bijvoorbeeld schommelen en fietsen doordat iemand met hen oefent en ze leren de kleuren en de verschillende vormen doordat iemand hen hiermee in aanraking brengt.

Laden in de kring

Op de ligplaatsscholen is de kring de brandstof voor het spelen. Hier 'laden' we de doelen. Op dit moment werken we rondom het thema 'Het letterwinkeltje', een prentenboek. De kinderen maken tijdens dit thema kennis met letters. Bij de start van dit thema heeft de juf boodschappen gedaan in de stad bij een nieuwe winkel. De juf haalt de letters uit haar boodschappentas en vraagt: "Wat zijn dit? Wie herkent enkele letters? Wat kun je met letters doen?" Hierna neemt de juf het prentenboek erbij en laat het aan de kinderen zien. Ze heeft de letters in deze winkel gekocht, bij opa Brom. Het boek wordt aan de kinderen voorgelezen en na afloop worden er vragen over het verhaal gesteld.

Tijdens het 'laden' in de kring komen verschillende doelen aan bod. Dit zijn doelen op het gebied van taal- en rekenontwikkeling, maar ook op het gebied van motoriek en Engels bijvoorbeeld. In het boek staat dat de winkel van opa Brom om 9 uur open gaat. We gaan dus aan de slag met een rekendoel, namelijk kennismaken met de klok. We pakken dan de echte klok erbij en stellen vragen als: "Waarvoor is een klok? Hoe ziet een klok eruit? Welke getallen ken je? Wat zie je nog meer, anders dan getallen? Weet je nog andere dingen waarop je kunt zien hoe laat het is?" Natuurlijk

gaan we ook praktisch aan de slag met de getallen. De juf deelt getallen uit en we leggen ze op een ronde tafel op de goede volgorde. Hoe moeten we de wijzers neerleggen als we de klok op 9 uur willen zetten? We letten erop dat er voor ieder kind, van peuter tot groep 3 kind, iets te leren en te doen is.

Lossen in de hoeken

Tijdens het spelen kiezen de kinderen zelf voor één van de aanwezige hoeken. De hoeken in de klas variëren en worden aangepast aan de gekozen thema's. Wanneer we over het prentenboek 'Het letterwinkeltje' werken is er natuurlijk een letterwinkeltje in de klas en is dit een hoek die de kinderen kunnen kiezen. In de hoek is er een opa Brom, die de eigenaar is van de winkel. Er komen klanten de winkel in die letters bij hem willen kopen. De kinderen bespreken samen wie welke rol speelt.

Jonge kinderen ontwikkelen zich in hun spel op allerlei gebieden

Na het aanbieden van de activiteit met de klok in de kring, zorgen we natuurlijk dat er een klok in het letterwinkeltje komt te hangen. De kinderen kunnen wat ze geleerd hebben in de kring, toepassen in de hoek. Ze 'lossen' hun kennis in de hoeken. Opa Brom kan bijvoorbeeld de klok op 9 uur zetten als hij zijn winkel opent. Wanneer 'opa' dit zou vergeten, is er vaak wel een 'klant' die hem hier even aan herinnert. Ook wanneer 'opa' niet

zo goed weet hij hoe de klok op 9 uur moet zetten, is er altijd wel een 'klant' die hem wil helpen. Op deze manier leren de kinderen van elkaar.

In een volgende kring 'laden' we bijvoorbeeld dat opa Brom aan het eind van de dag zijn winkel sluit. Hoe laat zou dat zijn? Hoe zet je de wijzers op 5 uur? Sommige kinderen 'lossen' deze nieuwe kennis als vanzelf in de hoek als ze daar spelen. Bij het opruimen zetten ze de wijzers dan op 5 uur want het winkeltje is gesloten!

Laden en lossen aan boord

Het laden en lossen van bulkgoederen en containers is belangrijk werk. Het LOVK levert ook een bijdrage aan het laden en lossen. Er worden heel wat kratten met speel- en lesmaterialen, leesboeken en materiaal uit de Spelothek naar boord gebracht. Heel belangrijk! Dat wat in de klas wordt geleerd, wordt ook aan boord geleerd. Leerdoelen die in de klas 'geladen' worden, zijn dezelfde leerdoelen die in de lesboeken van VoortVarend staan.

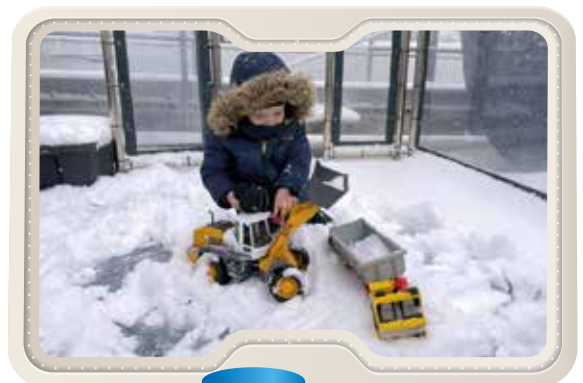
Hoe gaat het 'lossen' van kennis aan boord? Mentoren horen regelmatig dat wanneer hun kind naar school is geweest, het geleerde aan boord wordt nagespeeld. Nieuwe ideeën worden toegepast in spel en creativiteit. We zien dat op de leuke filmpjes en foto's die worden gedeeld.

Zodra de kleuter een stukje kennis heeft gelost, komt er ruimte voor nieuwe lading. Het laden en lossen van kennis blijft zich herhalen waardoor het jonge kind zich voortdurend ontwikkelt. Goede vaart!

Laden en lossen.

Digitale ontwikkeling

Ilonka Toers Bijns, mentor en leerkracht groep 3 en Ronella van Walsum, mentor

Zoals je wellicht nog weet, is onze werkgroep digitale ondersteuning vorig schooljaar gestart. In de afgelopen tijd hebben wij diverse filmpjes gemaakt om ouders en mentoren te ondersteunen bij allerlei onderwerpen rondom het lesgeven aan boord. Dit jaar is de reeks filmpjes uitgebreid met bijvoorbeeld 'Rondleiding VarenderWijs', 'Share-Point App' en enkele losstaande filmpjes, zoals 'Monkey Moves' of 'Engels pakket'.

We merken dat veel ouders vinden dat de filmpjes een toegevoegde waarde hebben. Wij zijn heel blij om dit te horen. Dit geeft ons weer energie om verder te gaan met het uitdenken van andere filmpjes.

Het bekijken van een filmpje kan vragen opleveren. Deze vragen kunnen gesteld worden tijdens het boordbezoek, als er een kratwisseling plaatsvindt of op een ander moment als je de mentor spreekt. Handig is het dat je de filmpjes kunt terugkijken na afloop van een gesprek met de mentor op het moment dat je ergens mee gaat starten en je niet meer zeker weet hoe het ook alweer moet.

In de komende periode gaan we ons richten op de ligplaatsschool, zodat kinderen en ouders zich kunnen voorbereiden op het wemoment bij één van onze ligplaatsscholen. Houd VarenderWijs goed in de gaten voor de nieuwste filmpjes.

Om in het thema van deze Langszij te blijven: We laden de filmpjes op VarenderWijs, zodat jij ze kunt bekijken oftewel lossen. Veel kijkplezier!

Aandacht voor het schippersleven op school

Rieke, mentor en specialist ouderbetrokkenheid

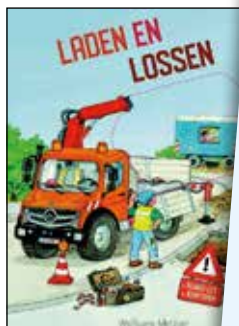
De BSOS-scholen besteden elk schooljaar aandacht aan de binnenvaart. Zowel bij het binnen- als buitenspelen, in de kleutergroepen en ook daarboven is er ruimte om te spelen en ruimte voor het delen van belevenissen aan boord.

Spelothek en bibliotheek

Ronella van Walsum, mentor

Wist je dat laden en lossen ook voor- komt in spellen en boeken?

Het spel 'Laden en Lossen' is een spel waarbij je met je kind aan de slag gaat met rekendoelen. Je gaat je eigen vrachtwagen vol laden met de 'vracht' houten staafjes. Dit moet zo handig mogelijk gedaan worden, want het is de bedoeling dat er zo min mogelijk lege plekken overblijven.

Naast executieve functies zoals het probleemoplossend vermogen dat je traint met het spelen van het spel, oefen je het ruimtelijk inzicht, de trappen van vergelijking en een aantal rekenbe- grippen zoals meer en minder, vol en leeg, lang en kort.

In het boek 'Laden en Lossen' worden verschillende soorten werkverkeer in beeld gebracht. Denk aan vrachtwagens, tractors, graafmachines, vuilnis- wagens en nog veel meer.

Het boek kan tegen een stootje, want het is van stevig karton. Op elke pagina is iets te doen: de vuilnis afvoeren, de kiepwagen met zand leegstorten en met de heftruck pallets optillen.

De stoere voertuigen zullen de kleine kinderen zeer aanspreken. Daarnaast is er veel aandacht besteed aan leuke details, zodat het boek steeds verras- send blijft.

Op elke pagina zijn schuifjes en flap- jes, zodat het kind actief mee kan doen met het verhaal.

Interesse gekregen? Wellicht is het spel of het boek nog te leen bij het LOVK. Vraag ernaar bij je mentor. Mochten bovenstaand spel en boek uitgeleend zijn, dan hebben we nog voldoende andere spellen en boeken ter beschikking waar- mee je met je kind aan de slag kunt.

Beste 'Langs zij'-lezers,
Hierbij een afscheidsgroet van mij...
Na 8 jaar secretaris van het toezichthoudend bestuur van het LOVK te zijn geweest draag ik het stokje over. Ik heb ontzettend genoten van het -uiteraard meestal achter de schermen- bezig zijn voor het LOVK. Wat een geweldige, mooie en professionele organisatie is dat! Bezig zijn voor de belangen van schipperskinderen is voor mij dagelijkse praktijk. Elke dag ben ik bezig 'het beste na thuis' te bieden aan alle kinderen en jongeren van schippersinternaat Eben-Haëzer in Dordrecht. Door mijn bestuurswerk bij het LOVK mocht ik óók iets bijdragen aan het voorwaarden scheppen voor goed on- derwijs aan alle jonge schipperskinderen. Dankbaar kijk ik op deze periode terug. Ook op bestuursniveau was en is het LOVK een organisatie waar je graag voor werkt. Voor de toekomst ben ik optimistisch omdat het LOVK heel goed inziet dat je mee moet blijven bewegen met de doelgroep en daarbij niet moet vergeten om regelmatig achterom te kijken...!
Ik wil iedereen heel hartelijk bedanken voor het vertrou- wen en de fijne samenwerking. Goede vaart! Adieu!

Kees Bregman,
secretaris toezichthoudend bestuur

ZINTUIGPRIKKELS

Samenvatting van HJK #2 2024. Tekst Monique Thoonsen
Annemieke Beekman, administratief medewerker

In HJK (Het Jonge Kind) #2 2024 lezen we een mooi artikel over het verwerken van zintuigprik- kels. Een samenvatting daarvan willen we graag met jullie delen.

Wiebelen en friemelen werkt!

Waarom is het verwerken van zin- tuigprikkel belangrijk voor jonge kinderen?

Leren door doen, dat geldt ook voor zintuiglijke prikkelverwer- king. Als kinderen te weinig be- wegen, ervaren zij onvoldoende zintuigprikkel en leren zij die niet goed verwerken. Dat geeft pro- blemen met zelfregulatie, want daarvoor zijn de zintuigen be- langrijk!

Steeds meer kinderen hebben problemen met zelfregulatie. Dit leidt vaak tot druk of juist terug- getrokken gedrag, moeite met beheersen van emoties, en onver- mogen om zich voldoende te kun- nen focussen op ontwikkelings- activiteiten.

Hoe werkt prikkelverwerking?

Zintuigen vangen prikkels op door te horen, voelen, zien, ruiken en

proeven. Maar ook beweging, evenwicht en interoceptie (van binnen voelen) zijn van belang. Die prikkels geven informatie door uit onze omgeving en ons li- chaam. Ze worden verwerkt door ons zenuwstelsel. Het zenuwstel- sel bepaalt of er reactie moet vol- gen op de prikkel. Zo voelen we bijvoorbeeld dat een sok is afge- zakt en trekken we die omhoog.

We gebruiken onze zintuigen om spanning te reguleren: we active- ren of kalmeren onszelf. Hiervoor zoeken we (vaak onbewust) zin- tuigprikkel op, bijvoorbeeld door te bewegen of ergens aan te frie- melen. Door ervaring op te doen met het verwerken van prikkels, leren we dat we soms meer en soms minder prikkels nodig heb- ben: bewegen om opgebouwde spanning kwijt te raken, rennen om alert te blijven of even rustig alleen spelen om minder prikkels te ervaren.

Het 'prikkelfilter' bepaalt hoe sterk we prikkels ervaren en hoe sterk een zintuigprikkel wordt doorgegeven aan ons bewust-

zijn. Zo moeten belangrijke prik- kels goed doorgegeven worden, en saaie prikkels genegeerd. Het prikkelfilter zorgt dat we niet te- veel en niet te weinig informatie binnenkrijgen. Daardoor voelen we ons fijn, en kunnen we doen wat we willen en moeten doen.

Als het prikkelfilter niet goed werkt, ervaren we teveel of te weinig prikkels. Gevolg is dat we ons onder- of juist overprikkeld voelen. Een onderprikkelde per- soon is vaak sloom en slaperig óf juist druk om aan meer en sterke- re prikkels te komen. Een overpri- kelde persoon is vaak gespannen en snel geïrriteerd, doordat hij overspoeld is door zintuigprikkel.

Door ervaring op te doen met zin- tuigprikkel, leren we wat wel en niet werkt. Onbewust doen we daardoor vaak wat werkt: wie- belen (bewegen) en friemelen. Kinderen hebben onvoldoende ervaring met prikkelverwerking, en zijn daardoor sneller onder- of overprikkelde. Ervaring met zin- tuigprikkel is daarom belangrijk. Laat kinderen bewegen in de

speeltuin en laat ze spelen met allerlei verschillende materialen (klei, zand, water, knutselmateri- alen, speelgoed). Bij onvoldoende ervaring kunnen kinderen een afwijkende zintuiglijke prikkel- verwerking ontwikkelen. Dan zie je kinderen met een hyperfocus op prikkels zoeken, waardoor het niet lukt om een meer gerichte focus (om te leren) vol te houden. Of je ziet kinderen die prikkels ver- mijden, waardoor ze ook niet tot leren komen. Kinderen die min- der buitenspelen, hebben vaak slechtere sociale vaardigheden en meer moeite met communiceren. Deze effecten nemen gelukkig af als kinderen weer meer (buiten) spelen en meer sociale interacties hebben.

De oplossing bij kinderen die geen goed ontwikkeld prikkelfilter heb- ben is dus om meer ervaring met zintuigprikkel op te doen door veel te bewegen en te spelen. Vooral beweging is belangrijk om beter te kunnen leren. Combineer leren dus zoveel mogelijk met be- weging, zowel vóór als tijdens een cognitieve activiteit.

Studiedagen met Carla van Wensen

Een andere kijk op het onrustige, overprikkelde kind. De Moro-reflex

Over de auteur

Carla van Wensen (1967) heeft zich na haar opleiding tot fysiotherapeut en later manueel therapeut, gespecialiseerd in het werken met kinderen en huilbaby's. Daarnaast volgde zij verschillende opleidingen in de natuurgeneeskunde, vitaliteitskunde, reflexintegratie en NEi-therapie. Carla geeft geaccrediteerde workshops en scholing (kind in evenwicht) voor professionals werkzaam met het kind. Daarnaast begeleidt zij in haar praktijk het kind met hechtingsproblematiek en/of niet begrepen fysieke klachten. Carla van Wensen schreef verschillende boeken, waaronder *Prachtig lastig*, *Woelig gevoelig* en *De ik-fabriek*. Meer info: www.carlavanwensen.nl

Dit jaar hebben we als team twee studiedagen gehad waarbij Carla van Wensen ons meenam in haar kennis over Brein en bewegen. Er was veel aandacht voor de verschillende reflexen. In onderstaand artikel vertelt zij meer over reflexen, vooral over de Moro-reflex, en hoe dit samenhangt met overprikkeling. Ook wordt besproken hoe beweging kan helpen bij het ontladen van spanning.

Dit artikel is eerder verschenen in vakblad KIDDO (www.kiddo.net).

Ieder mens en dus ook ieder kind heeft een natuurlijk beschermingssysteem. Volautomatisch scant het voortdurend de omgeving op veiligheid. Klaar om in actie te komen als er ook maar iets is dat afwijkt van wat het verwacht te zien of niet in overeenstemming is met al het andere dat er is.

Er wordt gelet op de blik in iemands ogen, de manier waarop je wordt aangeraakt of hoe armen en benen om je heen bewegen. Ook wordt er geïscand op wat er gezegd wordt en hoe het gezegd wordt. Komt dat overéén met de lichaamstaal die de persoon laat zien? Met als doel te ontdekken of je welkom bent in de groep. Of het er veilig is. Wordt er naar je geluisterd? Voel je je begrepen? Scannen vindt plaats om te ontdekken of er nog verbinding is tussen jou en de ander. Als dat zo is ben je veilig.

Zolang het veilig voelt, kun je functioneren. Dan ben je in staat om gerichte aandacht te hebben, te handelen, plezier te maken met de mensen om je heen en te ontspannen. Maar soms gaat het anders.

Dan lukt het je niet om je prettig te voelen in een groep, of moet je nog wennen omdat alles nieuw is, waardoor het nog niet veilig voelt. Er ontstaat stress waardoor de alertheid toeneemt. Klaar om in actie te komen als het gevaar zich daadwerkelijk aandient. De spieren spannen, de ademhaling versnelt en primaire reflexen gaan opnieuw in werking. Het zijn deze reflexen die ervoor kunnen zorgen dat een kind bewegingsonrust heeft. Helaas wordt dat niet altijd herkend, maar gezien als lastig of niet begrepen gedrag. Dat is verdrietig en onmachtig voor alle partijen, en het kind in het bijzonder.

Primaire reflexen

Iedere gezonde, pasgeboren baby beschikt over veel reflexen. Dit zijn aangeboren bewegingen die je niet met 'de wil' kunt aansturen. Deze bewegingen ontstaan al in de baarmoeder. Ze ontwikkelen zich in een vaste volgorde, in een vaststaand tijdsbestek en worden aangestuurd vanuit de hersenstam. Daar starten ze op om ieder hun eigen route door de hersenen te volgen. Elke reflex heeft een eigen taak en is gekoppeld aan een bepaald gebied in het brein. Ze vormen de basis voor de ontwikkeling van het centrale zenuwstelsel en de hersenen en helpen de baby om tijdens de uitdrijving het geboortekanaal te verlaten. Na de geboorte zorgen ze ervoor dat de baby de eerste maanden kan overleven en dragen ze bij aan de ontwikkeling.

De Moro-reflex

Een voorbeeld van een reflex is de Moro-reflex (de schrik-reflex). Deze treedt op wanneer de baby blootgesteld wordt aan een plotselinge verandering: (fel) licht, (hard) geluid, temperatuursverandering (in bad doen) of wanneer het evenwichtsorgaan wordt gestimuleerd door de stand van het hoofd te veranderen. De eerste fase van de Moro-reflex is die van verlamming door angst. De baby houdt de adem in, slaat zijn armen uit, spreidt de vingers en verstart.

De grote spiergroepen spannen aan. Alle cellen in het lijf en brein worden in opgeroepen staat van paraatheid gebracht om het gevaar te detecteren en te besluiten om te vechten of te vluchten. Vervolgens slaat het kind zijn armen voor de borst en gaat huilen. Ontspanning volgt, het gevaar is geweken. Reflexen hebben als doel het kinderlijf en -brein goed te laten samenwerken op fysiek, sociaal-emotioneel én cognitief vlak. Ze zorgen voor de ontwikkeling en beschermen als er gevaar dreigt.

Laden en lossen in de logistiek

Alice Heuvelman, onderwijsassistente en Joanne Penning, onderwijsassistente

Wekelijks zijn wij achter de schermen bezig met de welbekende gele kratten van het LOVK. Hierbij een inkijkje in het 'laden en lossen' van de kratten.

Het doel van de reflexen

Er zijn vele reflexen. Iedere reflex kent zijn eigen ontwikkelingstaak. De Moro-reflex heeft als doel de zintuigen te trainen in het verwerken van prikkels. Om te leren: wat is daadwerkelijk gevaar, en wat niet? Bijvoorbeeld: Aanvankelijk schrikt een baby van 'alles': van het geluid van de stofzuiger, het nat worden door het water in het badje, het klappen in de handen door kinderen in de groep tijdens het zingen van een liedje of het rammelen van bestek en borden op tafel. Iedere keer zal de Moro-reflex in werking gaan omdat de baby dit als gevaar ervaart. Hoe vaker een baby dezelfde prikkel ervaart - elke dag in bad gaan - hoe meer het leert dat dit geen gevaar is maar een normaal gegeven. Het gaat de situatie als veilig interpreteren. Tussen de vierde en de zesde maand raakt de Mororeflex geïntegreerd. Dat wil zeggen dat hij tot rust komt en naar de achtergrond verdwijnt. De baby zal minder schrikkerig zijn, maar de eerste jaren nog steeds getraind moeten worden in het omgaan met en het verwerken van nieuwe prikkels.

Als pedagogisch medewerker kun je hierin veel voor het kind doen. Door het kind actief te betrekken bij dat wat er gebeurt, leert het geluiden te koppelen aan voorwerpen of handelingen. Of door het kind verschillende voorwerpen in handen te geven ontdekt het de verschillende vormen. Ook leert het dat iets hard kan aanvoelen of juist heel zacht. Door met een kind te dansen op je arm leert het meebewegen in de groep en ook dat je weleens per ongeluk tegen elkaar kunt aanbotsen. Het traint de flexibiliteit van een kind waardoor het tegen 'een stootje' kan.

7 jaar ben je en sinds drie maanden in deze groep. In mijn ooghoeken zie ik je verkennende blik en weet dat je iedereen om je heen, en dus ook mij, aftast. De manier waarop je dat doet raakt me direct. Het komt door de openheid die je erbij tentoonspreidt. Je verbloemt het niet. Je doet het gewoon. Alles wat er gebeurt, houdt je nauwlettend in de gaten. Daarbij friemel je continu aan het pak hagelslag voor je op tafel, wiebel je heen en weer

op je stoel en schraap je voortdurend je keel. Oef mannetje, wat ben je op je hoede.

Maar soms gaat het anders

Door stress, trauma of ziekte kunnen reflexen als gevolg van de onrust aanwezig blijven. Er dreigt immers gevaar. Door de stress worden er stresshormonen aangemaakt. Dat heeft een reden. Door de hormonen als adrenaline en cortisol neemt de gevoeligheid van de zintuigen toe. Spieren spannen, de ademhaling versnelt, de ogen worden wijd opengesperd en de oren gespitst. Alles wordt in opperste paraatheid gebracht om te vechten of te vluchten als de vijand toeslaat. Als deze situatie te lang duurt, raakt het kind uitgeput.

Overprikkeling ligt op de loer omdat prikkels niet of nauwelijks meer gefilterd kunnen worden. Dat is wat er met dit kind in de groep gebeurt. Bij hem is de Mororeflex actief. Duidelijk is dat het zich - door een nog onbekende reden - niet prettig voelt in de groep. Dat maakt dat het alert is en voortdurend checkt wat er gebeurt. Ook is er bewegingsonrust omdat het zich - als gevolg van de nog aanwezige Moro-reflex - onzeker voelt van binnenuit.

Kenmerken van een nog aanwezige Moro-reflex

- Overgevoelig voor licht (te fel zonlicht, tl-licht)
- Overgevoelig voor geluid (lawaaï, achtergrondgeluiden zoals een tikkende klok, druppelende kraan, brommende elektrische apparaten)
- Overgevoelig voor geuren (bloemen, parfums, eten, zeep)
- Overgevoelig voor aanraking, hekel hebben aan etiketjes in kleding
- Allergieën, auto-immuunziektes (astma, eczeem, kno-problemen)
- Slechte concentratie, moeite met afmaken van taken, lees- en leerproblemen
- Schrikachtig zijn, nachtmerries
- Inslaap- en/of doorslaapproblemen
- Plotselinge woede-uitbarstingen of huilbuien
- Moeite hebben met verandering of verrassing, je slecht kunnen aanpassen

- Snel wisselende bloedsuikerspiegel
- Slecht concentratievermogen, stemmingswisselingen
- Gespannen spieren (lichamelijke verharding)
- Over grenzen gaan, zowel van jezelf als van anderen

Wat kun je doen? Beweeg!

Niet-geïntegreerde reflexen veroorzaken stress, en stress zorgt ervoor dat reflexen niet integreren of weer geactiveerd worden als ze al uitgedoofd zijn. Het is een vicieuze cirkel waarin het kind kan belanden. Het is belangrijk om de stressfactor aan te pakken. Ervoor te zorgen dat deze teniet wordt gedaan, zodat de trigger die de reflexen activeert, verdwijnt. Vaak is het duidelijk waarom het kind blokkeert, vecht of vlucht. Dan begrijp je waarom reflexen niet uitdoven of weer geactiveerd worden. Soms weet je niet wat de oorzaak is. Ook dan kun je heilzame dingen doen. Door te bewegen (in de bewegingsrichting van de reflex) komt er ontspanning en kan in het brein het sein op veilig worden gezet. Informatie en prikkels kunnen weer verwerkt worden.

Een speelse integratie-oefening voor de Moro-reflex (uit De Icfabriek, Uitgeverij SWP):

Ga staan met de armen zijwaarts omhoog, de handen open en de benen gespreid. Adem in. Terwijl je uitademt, breng je de armen gekruist voor de borst en buig je je hoofd, waardoor de kin naar de borst beweegt. De benen plaats je naast elkaar en je maakt je zo klein mogelijk. Dan adem je weer in en strek je je helemaal op.

Spread je benen, en de armen gaan weer zijwaarts omhoog. Je hoofd leg je achterover in je nek. Dan adem je weer uit, brengt de armen gekruist voor de borst waarbij nu de andere arm boven ligt, en buig je je hoofd. Je maakt je weer zo klein mogelijk. Herhaal dit vijf keer. Kinderen vinden het vaak leuk om deze beweging op muziek te doen. Je kunt de oefening dan verwerken in een dansje.

Wist je dat...

- ... de LOVK-kraat op een ruim van een schip lijkt?
- ... we in de logistiek wekelijks kratten 'laden en lossen'?
- ... wij de kraat vol laden met materiaal wat je kind gebruikt tijdens de lessen?
- ... dit heel gevarieerde gevulde kratten zijn? Van SpelenderWijs tot en met VoortVarend en alles ertussenin.
- ... wij een hele grote voorraad aan materiaal hebben liggen in de logistiek?
- ... je in de pakketten de volgende materialen tegen kunt komen: papier, vergrootglazen, cijferkaartjes, lijm, klei, verf en boeken?
- ... al deze materialen in de documentenset te vinden zijn en het goed is om deze documenten door te lezen, zodat duidelijk is wat er retour kan?
- ... wij ervoor zorgen dat er genoeg gevulde kratten op voorraad klaar staan, zodat je op elk moment een kraat kunt krijgen via de mentor?

- ... we voor de retourkratten een retourrek hebben waar we alle retourkratten verzamelen?
- ... op een later moment de retourkratten worden uitgezocht en gecheckt door ons of het compleet en bruikbaar is?
- ... het belangrijk is dat de naam van je kind en de mentor op de retourkraat staan?
- ... alles met de hand gebeurt in de logistiek?
- ... er voordat de LOVK-kraat geladen wordt, al veel voorbereidend werk is gedaan?
- ... het voorbereidend werk bestaat uit bijvoorbeeld papersets samenstellen?
- ... de kratten met liefde geladen en gelost worden?
- ... we hopen dat je als ouder en kind met plezier met de materialen werkt?

Medezeggenschaps RAAD

Wat er in gaat moet er ook weer uit!

Wilma Flikweert, MR-lid

Hoeveel soorten lading zullen er zijn? Ik noem er alvast een paar die wij laden: graan of kolen maar ook containers, zand of grind. Bedenk jij er nog meer?

Elke dag is weer anders, zeker in de scheepvaart. Hoe ziet zo'n dag er ongeveer uit?

Het schip ligt leeg. Na het ontbijt gaan we bellen voor werk. Alles wordt afgestemd, de planning wordt gemaakt. We gaan aan het werk: er moeten containers geladen worden in Rotterdam voor Oosterhout. In Rotterdam, moeten we langs bij verschillende terminals, je kijkt je ogen uit. De reachstackers rijden af en aan met de containers. Elke container heeft een eigen nummer en de containers hebben verschillende kleuren. De reachstacker brengt de containers bij de kraan. De containerkraan pakt met de

spreader de container op en laadt hem op de plaats die door de schipper op de laadplanning is aangegeven. Daarna volgen er nog vier terminals om nog een aantal lege en geladen containers te laden.

Het schip is vol, met drie lagen containers. Tijd om te varen! De stuurhut wordt omhoog gezet om over de containers te kunnen kijken en er wordt gas gegeven. We moeten weer op tijd in Oosterhout lossen. Na een voorspoedige vaart komen we in Oosterhout aan en kunnen we gelijk beginnen met lossen. Onder het lossen wordt er alweer gebeld voor een nieuwe reis. De reis van Moerdijk naar het Duitse Andernach klinkt als een goede kans om even wat meer rust te hebben. De ruimen worden schoongemaakt. Op naar een volgende lading...

Innovatie

Anneke van Iken, coördinator ligplaatsonderwijs en innovatie
Elzelien de Vormer, coördinator afstandsonderwijs en innovatie

Het LOVK vaart al jaren een stabiele koers met VoortVarend. VoortVarend is een programmagericht lespakket voor aan boord, waarbij onze leerlingen stapje voor stapje toewerken naar groep 3. Inmiddels is de tijd gekomen voor de herontwikkeling van dit lespakket en zijn we hier dit schooljaar mee gestart. Voorafgaand aan dit proces hebben wij allerlei overwegingen geladen en gelost.

Dit laden we en nemen we mee

Steeds meer leerlingen gaan vaker naar school waardoor de tijd ontbreekt om alle lessen van het programma te doorlopen.

Ouders zijn enthousiast over Spelenderwijs. Ze vinden het fijn om te kunnen kiezen uit ontwikkelingsgerichte activiteiten voor hun peuter. Dit willen ze ook voor hun kleuter.

Thematisch werken en aansluiten bij het dagelijks leven geeft een betekenisvolle context aan de lesstof waar veel kinderen met plezier aan werken. Het bijpassende prentenboek is bij elk thema een gewaardeerde aanvulling.

Hierbij neem ik afscheid van de MR...

Ik ben in september 2021 gestart als lid van de personeelsgeleding van de MR. Al snel werd ik 'de notulist'. Afgelopen schooljaar ben ik echter minder gaan werken. Hierdoor werd

het steeds een beetje lastiger om mijn deelname aan de MR te combineren met het mentorschap. Daarom heb ik besloten om uit de MR te gaan. Ik ben erg blij dat ik deel heb uitgemaakt van de MR. Ik heb hierdoor een inkijkje kunnen krijgen in het beleid van het LOVK. Ik heb geleerd over begrotingen, jaarrekeningen en schoolplannen, statuten, analyses en meer... Dat ik dit samen met ouders van het LOVK mocht doen, vond ik vooral erg leuk maar natuurlijk ook zeer leerzaam. Ik had tenslotte nooit eerder in een MR gezeten. Ik wens mijn opvolger net zo veel succes en plezier toe als ik heb ervaren aan mijn deelname.

Met vriendelijke groeten,
Mariëlla Heijens, personeelsgeleding MR

Nieuw in de MR (personeel)

Mijn naam is Tineke Albregts. Het cursusjaar 2024-2025 ben ik gestart als lid van de personeelsgeleding van de MR. Ik houd van breed meedenken in een organisatie en wil graag mijn steentje bijdragen.

Ik heb lesgegeven op een reguliere basisschool aan groep 1,2, 6 en 7. Daar deed ik ook een middag IB-werk. Daarna heb ik de overstap gemaakt naar de Varende Kinderen. Eerst als regiocoördinator van Rotterdam en Terneuzen, later van Dordrecht en Zwolle. Ik heb heel veel geleerd van het werk als MT-lid. De laatste jaren ben ik mentor en dat doe ik ook met veel plezier. Ik vind het LOVK een hele mooie, warme en innovatieve organisatie en ik ben er trots op om hier te mogen werken!

Het lespakket moet gemakkelijk te combineren zijn met het bezoeken van (ligplaats)scholen.

De mentor krijgt door de vragenlijsten veel informatie over de ontwikkeling van het kind en kan hierdoor de doorgaande lijn goed in het oog houden. Ook het digitale inleverwerk is hier een belangrijk onderdeel van.

Dit lossen we en laten we achter

Alle leerlingen doorlopen hetzelfde aanbod en programma, maar dit sluit niet altijd aan bij hun persoonlijke ontwikkelingsbehoefte.

Ouders vinden het moeilijk om een gedeelte van het programma over te slaan; we willen VoortVarend zo vormgeven dat ouders per thema kunnen kiezen welke lessen ze aanbieden.

De thema's 9 en 10 laten we achter, in de praktijk komen weinig ouders aan deze thema's toe.

De productgerichte insteek van het huidige VoortVarend wisselen we in voor een meer procesgerichte aanpak. In het huidige VoortVarend ligt de manier om aan een doel te werken in het programma vast. Mentoren hoeven met het nieuwe VoortVarend geen verkorte lespakketten meer samen te stellen. Het nieuwe VoortVarend wordt een ontwikkelingsgericht lespakket. Hiermee kunnen ouders gemakkelijker aansluiten bij de ontwikkelingsbehoefte

Prachtige prentenboeken

Arina van der Spek, leerkracht

Tim op de tegels van Tjibbe Veldkamp en Kees de Boer
Tim moet op de tegels blijven, van zijn papa. Tim doet dus niet gevaarlijk, toch?

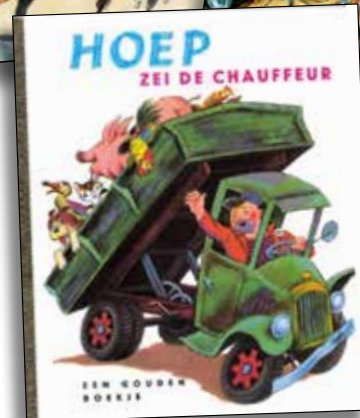
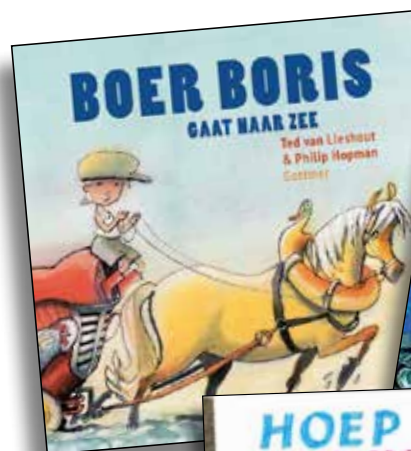
De vrachtwagenchauffeur van Liesbet Slegers
De serie 'beroepen' van Liesbet Slegers is heel leuk en leerzaam.

Boer Boris gaat naar zee van Ted van Lieshout en Philip Hopman
Hoeveel kun je meenemen naar zee?

Waar is de gele grijper van J. Krause
Een zoekboek voor jonge speurneuzen.

Hoep zei de chauffeur van Miryam
Een komisch verhaal over het vervoer van dieren.

Heel veel leesplezier!

en de mate van schoolbezoek van hun kind. De werkwijze van SpelenderWijs waarbij ouders uit een ruim aanbod kunnen kiezen zetten we voort. Er kan op verschillende manieren aan een doel gewerkt worden, passend bij het gezin en het kind. De vragenlijsten worden het startpunt van een thema waarvoor ouders meer inzicht krijgen in de ontwikkelingsbehoefte van hun kind. Met deze kennis kunnen zij gerichtere lessen kiezen. De mentor begeleidt en ondersteunt de ouders bij dit proces. Door deze intensieve samenwerking houdt zij de ontwikkeling van het kind en de doorgaande lijn in de gaten.

Door alles wat wij laden en lossen investeert het LOVK in de kwaliteit van het onderwijs aan boord. Door de meer procesgerichte aanpak hopen we dat iedereen met veel plezier met het nieuwe VoortVarend kan gaan werken. En... de meeste ouders zullen na het lezen van dit stuk in de gaten hebben dat we in het mentoraat onze koers stiekem al een beetje aan het verleggen zijn naar de toekomstige werkwijze.

Ouderschap en grenzen stellen

Het laden en lossen van een schip is nauwkeurig werk. De lading moet gelijkmatig verdeeld worden, anders blijft het schip niet in balans. En dat is een risico.

Zo is het ook met de opvoeding. De opvoeding moet in balans zijn. Kinderen moeten zowel gestimuleerd als begrensd worden. We willen onze kinderen graag veel meegeven en dat is goed. Maar laten we niet vergeten dat duidelijke grenzen ook bij opvoeden horen. In onderstaand artikel lees je hier meer over.

Dit artikel is overgenomen uit de Krant vd Aarde (De krant van groen Nederland), Jaargang 20, 2025-1, Februari-Maart

Ouderschap

Duidelijke grenzen en de kracht van 'nee'.

Tekst: Anahí Israel

Zwak ouderschap creëert gebroken kinderen. Laten we eerlijk zijn: dit gaat niet alleen over jou als ouder, dit gaat over ons als maatschappij. Een maatschappij waarin we zwak ouderschap tolereren en zelfs normaliseren.

We dragen hier allemaal aan bij. We geven onze kinderen overal alles wat ze willen, behalve wat ze écht nodig hebben. We zitten allemaal vast in dit systeem: scholen, ouders, kinderen, behandelaars. Ja, zelfs ik als therapeut heb lang bijgedragen aan het in stand houden van de zwakte en afhankelijkheid van kinderen en ouders.

Wat ontbreekt?

Duidelijke grenzen. De kracht van 'nee'. En ruimte om te vallen, te falen en zelfstandig te leren opstaan. We zeggen ja tegen alles. Ja tegen meer cadeaus, ja tegen een overload aan activiteiten, ja tegen schermtijd als zoethouder. Uit angst voor kritiek, voor uitsluiting, of simpelweg omdat we te moe zijn om 'nee' te zeggen.

Het resultaat?

Meer mensen die worstelen met betekenis, onafhankelijkheid en veerkracht. Maar laat me iets heel duidelijk maken: jouw kinderen zijn niet het probleem. Zij zijn fantastisch: speels, creatief, inventief, vol verwondering. Zij leven in het nu, iets waar wij veel van kunnen leren. Ze geven ons het ritme waar we zelf naar hunkeren.

Wij zijn het die het probleem alleen maar groter maken.

Door alles te faciliteren. Van Halloween door naar Sinterklaas, van kerst naar pyjamadagen en speelafspraken. Van feestjes naar etentjes, vakanties – het kan allemaal niet op. We blijven rennen, terwijl we vergeten stil te staan bij wat écht belangrijk is.

De effecten van zwak ouderschap zijn overal zichtbaar:

Angst en somberheid nemen toe. Jongeren raken afhankelijk van anderen om keuzes te maken. Eenvoudige uitdagingen worden opgeblazen tot onoverkomelijke problemen.

De oplossing?

Het begint bij ons. Wij moeten de kracht vinden om "nee" te zeggen, om grenzen te stellen. Jij als individu, want daar komt het op aan. Om verveling toe te laten, zodat creativiteit weer een kans krijgt. Zorg voor kwalitatieve aandacht met je kind en leer je kind dat vallen niet het einde is – maar juist het begin van het leven.

Hoe?

Normaliseer tevredenheid. Eén cadeau is genoeg, net als een zelfgemaakte maaltijd of een middagje buiten spelen. Beperk overdaad. Minder schermtijd, minder chaos, meer rust en eenvoud. Stimuleer zelfstandigheid. Laat ze hun eigen problemen oplossen. Wees die dappere ouder en stuur ze wijs de onwetendheid in. Daag ze elke dag minimaal 15 minuten uit, net zoals wij dat overigens zelf ook moeten doen.

We hebben kinderen nodig die de wereld in gaan met een sterke rug, een interne locus of control* en dus het vertrouwen dat ze uitdagingen zelf aankunnen. En dat begint bij ons. Vandaag.

** Red.: Mensen met een interne locus of control geloven dat wat hen overkomt afhankelijk is van hun eigen gedrag en handelingen. Mensen met een externe locus of control noemen krachten buiten zichzelf als belangrijkste verklaring voor wat hen overkomt.*

Het schoolplein

Anneke van Iken, coördinator ligplaatsonderwijs en innovatie

Als je op het Zwanejong de deur van de schuur opendoet, staat deze helemaal volgeladen. Elke dag worden alle materialen tijdens het buiten spelen 'gelost' en volop gebruikt. Denk hierbij aan de schommels, verschillende soorten fietsen, zandbakspeelgoed, springtouwen en nog veel meer. We willen onze leerlingen graag zo veel mogelijk motorisch uitdagen op ons schoolplein.

Vorig schooljaar hebben we ons georiënteerd op de mogelijkheden om mee te doen met het Dordrechtse project 'groenblauwe schoolpleinen' waarbij het de bedoeling is om het plein meer natuurlijk te maken met minder tegels en meer groen. Na het laden en lossen van de voors en tegens hebben we besloten het huidige plein te behouden, onder andere om onze leerlingen zo veel mogelijk de ruimte te geven om te kunnen fietsen op het plein. Naast fietsen vinden we ook klimmen en klauteren belangrijk. Dit doen we nu tijdens de gymlessen in de gymzaal, maar buiten ontbreekt er al langere tijd een klimtoestel. En wat is er leuker dan de wereld van onze leerlingen naar het schoolplein halen en hier een speelschip neerzetten?

Met een prachtige financiële bijdrage van Stichting het Schipperskind kunnen we dit mooie speelschip aanschaffen. We hopen het schip dit schooljaar nog te kunnen plaatsen. Op en rondom dit speelschip kunnen onze leerlingen klimmen, klauteren, glijden, duikelen en volop spelen. Zo kan er ook op ons plein weer rondgevaren, geklommen, geladen en gelost worden!

Help je even mee met het sjouwen van de laadkabel?

Zo, even op m'n tenen staan dan kan ik er precies bij om de laadkabel erin te doen.

Mag ik het klepje van de schoolbus open maken?

De schoolbus laden

Rulinde Blankenstijn, onderwijsassistent

Yes, de accu is weer opgeladen. Even de laadkabel weer opruimen. De schoolbus is nu weer klaar voor nieuwe ritjes.

Wil jij ook een keer met ons mee?

Nu nog even de tag ervoor houden en dan... laden maar!

Zo, nu kan de andere kant van de laadkabel in de schoolbus

Even voorstellen...

Annemieke Beekman, administratief medewerker

Ik ben Annemieke Beekman. Ik woon in Dordrecht, ben getrouwd met Arjan, en samen hebben we drie kinderen: twee zoons en een dochter.

Ik ben opgeleid tot en heb gewerkt als verloskundige, een mooi beroep wat ik met veel voldoening heb uitgevoerd. Toen we kinderen kregen, bleek de combinatie van zorgen voor ons gezin en het zeer onregelmatige werk een grote uitdaging. Daarom ben ik, toen de kinderen klein waren, een aantal jaren bij hen thuis geweest. Nu de kinderen alle drie op school zitten, vind ik het fijn om weer te gaan werken.

Vanaf februari 2025 ben ik gestart als administratief medewerker bij het LOVK. Ik heb geen achtergrond in de schipperswereld, maar ik vind het fijn om via kinderen, ouders en collega's hiermee kennis te maken. Tijdens mijn werk zal ik niet in direct contact zijn met de kinderen, maar ik zal proberen om op de achtergrond alles goed te laten verlopen. Dit alles met het mooie doel om alle schipperskinderen goed onderwijs te kunnen bieden. Ik heb veel zin om deze nieuwe uitdaging aan te gaan!

Hanneke Burggraaf, secretaris toezichthoudend bestuur

Beste 'Langszij'-lezers, Voor mij is dit de eerste keer dat ik bij jullie 'langszij' kom! Ik schrijf jullie vanuit mijn rol als secretaris van het LOVK-bestuur, een functie die ik sinds september 2024 met enthousiasme vervul. Vanaf dag één werd ik geraakt door de bevologenheid binnen deze unieke organisatie.

Waar ter wereld hun klaslokaal zich ook bevindt -op het water of aan wal- het LOVK zorgt ervoor dat goed en passend onderwijs altijd binnen bereik is. Het meedenken en praten over de koers van het LOVK en het volgen van actuele ontwikkelingen in dit bijzondere onderwijsveld vind ik inspirerend. In mijn dagelijks leven werk ik als adviseur medezeggenschap bij SCOH (Stichting Christelijk Onderwijs Haaglanden), dus onderwijs en alles wat daarbij komt kijken, is voor mij vertrouwd terrein.

Bij het LOVK zal ik vooral achter de schermen werken, maar ik zoek ook graag de verbinding en sta open voor nieuwe kennismakingen. Langszij betekent voor mij écht in contact zijn. En dat voelt stiekem extra bijzonder, want mijn schoonzoon vaart ook - de liefde voor het water en alles daaromheen stroomt dus een beetje door in onze familie!

Ik kijk ernaar uit om mijn steentje bij te dragen aan deze mooie organisatie.

LOVK KOERS

Lienke van Dijk, directeur-bestuurder

Het doel van het LOVK is het varende gezinsbedrijf te helpen in stand te houden door het verzorgen van onderwijs dat past bij het varende bestaan. In de afgelopen tijd hebben we het veel gehad over de LOVK-koers. Al langere tijd werken we er als LOVK hard aan om gelijke kansen te creëren voor varende kinderen van 2,5 t/m 12 jaar. Dit doen we niet alleen, maar juist bewust in samenwerking met de andere organisaties die om het varende kind en gezin heen staan (zoals Limena/Meander, BSOS, LOVT enz.)

Welke doelen staan er in de koers

- Gelijke kansen voor varende peuters.
- Uitbreiding van het onderwijs op de ligplaatsscholen en het onderwijs aan boord met afstandsonderwijs, verzorgd door het LOVK.
- Vormgeven hybride onderwijs en wonen voor de periode na het LOVK, waarbij het LOVK het onderwijs overneemt van de walschool als het kind aan boord is.
- Bijstelling begrip schippersbedrijf naar moderne maatstaven.
- Binnenvaart, schippersgezin als immaterieel levend erfgoed kenmerken.

Waar staan we in het proces

- Er zijn meerdere gesprekken gevoerd met alle belanghebbenden. Het LOVK gelooft sterk in samenwerking. Limena/Meander en de BSOS-scholen zijn hier de belangrijkste ketenpartners in.
- Er is overleg met de onderwijsinspectie over de koers en het vormgeven van gelijke kansen.
- Er vindt overleg plaats met het ministerie van OCW over de aanpassing van de huidige wet- en regelgeving.
- Het LOVK is betrokken in het grote MKB binnenvaart-onderzoek naar de toekomst van gezinsbedrijven. Dit onderzoek wordt gepresenteerd en de aanbevelingen uit het rapport worden met de verschillende ministeries besproken.
- Het LOVK verzorgt in schooljaar 24/25 in Dordrecht een pilot voor hybride onderwijs voor groep 3. Kinderen ontvangen afwisselend fysiek en online onderwijs en wonen afwisselend aan boord en aan de wal. In 25/26 wordt deze pilot in Dordrecht uitgebreid.
- Per oktober 2024 is de binnenvaart opgenomen in het Netwerk van Immaterieel Erfgoed Nederland.

We werken er met elkaar hard aan om ervoor te zorgen dat onderwijs en wonen hybride, toekomstproof, en passend bij het varende bestaan aangeboden wordt. Het varende kind is wat ons daarbij verbindt.

Fijne zomer!